

**ПЕДАГОГИК ВА
ПСИХОЛОГИК
ТАДҚИҚОТЛАР**

ЯНВАРЬ, 2023

1-СОН

**PEDAGOGICAL AND
PSYCHOLOGICAL STUDIES**

**ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ И ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ
ИССЛЕДОВАНИЯ**

ISSN: 2181-4066
DOI Journal 10.56017/2181-4066

ПЕДАГОГИК ВА ПСИХОЛОГИК ТАДҚИҚОТЛАР

I-ЖИЛД, I-СОҢ

ПСИХОЛОГИЧЕСКИХ И ПЕДАГОГИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЙ

ТОМ-I, НОМЕР-I

PEDAGOGICAL AND PSYCHOLOGICAL STUDIES

VOLUME-I, ISSUE-1

ТОШКЕНТ - 2023

ПЕДАГОГИК ВА ПСИХОЛОГИК ТАДҚИҚОТЛАР

ПСИХОЛОГИЧЕСКИХ И ПЕДАГОГИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЙ | PEDAGOGICAL AND PSYCHOLOGICAL STUDIES

№ 1 (2023) DOI <http://dx.doi.org/10.56017/2181-4066-2023-1>

Бош муҳаррир:

Нишонова З. – психология фанлари доктори, профессор

Масъул муҳаррир:

Давлатов О. Ғ. – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори

Таҳририят аъзолари:

Абдужаббарова М. – педагогика фанлари номзоди, доцент
Абдурахимов Қ. – психология фанлари бўйича фалсафа доктори
Акмалов А. – педагогика фанлари номзоди, доценти
Акрамова Ш. – педагогика фанлари доктори, профессор
Юсупова Х. И. – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори
Джураев Д. – педагогика фанлари доктори
Душанов Р. – психология фанлари номзоди, доценти
Негматовна Г. – педагогика фанлари номзоди, доцент
Разакова Р. – психология фанлари бўйича фалсафа доктори
Тожибоева Г. – психология фанлари бўйича фалсафа доктори
Тожибоева Г. – психология фанлари бўйича фалсафа доктори
Тўйчиева С. – психология фанлари номзоди, доцент

“Педагогик ва психологик тадқиқотлар” журнали 2022 йил 22 декабрь куни **№ 054834**-сонли гувоҳнома билан оммавий ахборот воситаси сифатида давлат рўйхатидан ўтказилган.

Мазкур журнал **6 та** халқаро маълумотлар базаларида индексланган бўлиб, жорий йил учун **UIF 2023 = 7.5 “импакт-фактор”** кўрсаткичига эга.

Ўзбекистон Республикаси Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги ҳузуридаги Олий аттестация комиссиясининг 2023 йил 24 июлдаги 01-02/1199-сонли хатига мувофиқ ушбу журналда чоп этилган мақолалар **хорижий мақолалар сифатида тан олинади.**

Саҳифаловчи\Page Maker\Верстка: Абдурахмон Хасанов

Таҳририят манзили: Тошкент шаҳар, Учтепа тумани, “Ватан” МФЙ, Чилонзор 24-мавзеси, 2/27-уй. Почта индекси 100152. Веб-сайт: www.imfaktor.uz/com

Телефон номер: +99894-410 11 55, E-mail: tahririyat@imfaktor.uz

© “ИМФАКТОР Pages” илмий нашриёти, 2023 йил.

© Муаллифлар жамоаси, 2023 йил.

ПЕДАГОГИК ВА ПСИХОЛОГИК ТАДҚИҚОТЛАР

ПСИХОЛОГИЧЕСКИХ И ПЕДАГОГИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЙ | PEDAGOGICAL AND PSYCHOLOGICAL STUDIES

Педагогика фанлари

АТАБОЕВА Мухлиса Абдуҳаким қизи
Жиззах давлат педагогика университети
Мақтаб менежменти йўналиши талабаси

АЛИМОВА Қундуз Ойбек қизи
Жиззах давлат педагогика университети
Мақтаб менежменти кафедраси ўқитувчиси
<https://doi.org/10.5281/zenodo.7562127>

ТАЪЛИМ СИФАТИНИ ОШИРИШНИНГ НАЗАРИЙ АСОСЛАРИ

АННОТАЦИЯ

Замонавий жамият инновацияларга асосланган Нодавлат таълими муассасаларидан малакали мутахассисларни тайёрлашни талаб қилади. Шу боис, олий ўқув юртлари битирувчиларининг сифати масаласи таълимни ислоҳ қилиш нуқтаи назаридан ҳал қилувчи аҳамиятга эга. Когнитив, коммуникатив, ташкилий, ахлоқий ва ўз-ўзига ёрдам кўрсатиш тажрибаси фаол таълим усулларидан фойдаланиш, талабаларни шакллантириш учун шарт-шароитларни яратишни ўз ичига олган компетенцияларга асосланган таълим инновацион таълим жараёнида энг самарали амалга оширилиши кўрсатилган. Касбий фаолиятнинг бошқа масалалари- эришилган натижаларни баҳолаш, яъни талаба компетенциясини баҳолаш. Таълим жараёни компетенция ғоялари асосида ташкил этилганлиги таълим сифати ва касбий компетенцияга эга рақобатбардош мутахассисларни тайёрлашга ёрдам беради.

Калит сўзлар: илм-фан ва техника, индивидуаллаштирилган ўқитиш, Россия таълим тизими, таълим сифатини ошириш, инновацион ўқитиш усуллари, кадрлар тайёрлаш сифати, таълим сифатини назорат қилиш.

АННОТАЦИЯ

Современное общество требует подготовки квалифицированных специалистов негосударственными образовательными учреждениями на основе инноваций. Поэтому вопрос качества выпускников высших учебных заведений имеет решающее значение с точки зрения образовательной реформы. Компетентностное образование, включающее использование активных методов обучения, создание условий для формирования у учащихся познавательного, коммуникативного, организационного, нравственного и самопомощного опыта, является важнейшей частью инновационного образовательного процесса. быть эффективным. другие вопросы профессиональной деятельности - оценка достигнутых результатов, т. е. оценка компетентности обучающихся. Тот факт, что образовательный процесс организован на основе представлений о компетентности, способствует подготовке конкурентоспособных специалистов, обладающих качеством образования и профессиональной компетентностью.

Ключевые слова: наука и техника, индивидуализированное обучение, российская система образования, повышение качества образования, инновационные методы обучения, качество подготовки кадров, контроль качества образования.

ANNOTATION

Modern society requires the training of qualified specialists from non-state educational institutions based on innovations. Therefore, the issue of the quality of graduates of higher educational institutions is of decisive importance from the point of view of educational reform. Competence-based education, which includes the use of active learning methods, the creation of conditions for the formation of students, cognitive, communicative, organizational, moral and self-help experience, is the most important part of the innovative educational process. shown to be effective. other issues of professional activity - assessment of the achieved results, i.e. assessment of student competence. The fact that the educational process is organized on the basis of the ideas of competence helps to prepare competitive specialists with the quality of education and professional competence.

Key words: science and technology, individualized education, Russian education system, improving the quality of education, innovative teaching methods, quality of personnel training, quality control of education.

Шиддат билан ўзгариб бораётган дунёда яшай оладиган ёшларни тайёрлаш учун асосий вазифасини муайян миқдордаги билимларни беришдан иборат деб ҳисоблайдиган анъанавий таълим йўсини мутлақо етарли эмас. Чунки илм-фан ва техника шу даражада ривожландики, энди одам бирор фандаги энг асосий тушунчаларни ҳам хотирасида сақлаб қола олмайди.

Бунинг устига, тинимсиз ўзгаришлардан иборат бўлиб қолган ҳаётга мустақил кадам қўяётган ёшлар ана шундай ўзгаришларга ҳам интеллектуал, ҳам маънавий жиҳатдан тайёр бўлмаса, рақобатлар курашидан иборат дунёда ўз ўрнини тополмаслиги мумкин. Ҳозирги кунда таълим тизимида бой тажрибалар йиғилган.

Чунончи, ишбилармонлик ўйинлари, компьютерли ўқитиш, индивидуаллаштирилган ўқитиш, инсонпарварлик, ҳамкорлик, шахсни эркин тарбиялаш ва ҳаказо. Маълумки, ҳамма касбларни ҳам аввало устоз-муаллим ўргатади. Дастлабки сабоқни ҳам ўқитувчи беради. Дастлабки она-Ватан сўзларининг маъносини, моҳиятини ҳам ўқитувчи ўргатади. Шунинг учун ҳам барча касблар ичида ўқитувчилик-муаллимлик касби ўта шарафли ва масъулиятли ҳисобланади. Мана шу ўринда табиий равишда савол туғилади. Хўш, ўқитувчи ким? У қандай сифатларга эга бўлмоғи лозим? Хусусан, бугунги кун ўқитувчиси қандай малакалар билан қуроллантирилмоғи даркор?

Ўқитувчи жамиятнинг ёш авлод таълим-тарбиясига қўйилган ижтимоий буюртмасининг асосий иштирокчисидир. Бугунги кунда Марказий ва Шарқий Европанинг аксарият мамлакатлари, шу жумладан Россия, ўз мамлакатлари таълим тизимини глобал ислоҳ қилиш доирасида таълим фаолиятини мониторинг қилиш ва баҳолаш учун асосларни ишлаб чиқди [1, В.215].

Бу мамлакатлар таълим ва унинг сифатини назорат қилишнинг таркибий қисми сифатидаги миллий сиёсатнинг муҳим босқичи бўлган кадрлар тайёрлаш дастурларини ишлаб чиқишда нормаларни (стандартларни) белгилашга киришдилар. Ушбу нормалар (стандартлар) таълим мақсадларини белгилаш, мамлакатда ягона педагогик маконни яратиш учун зарур асос бўлиб, улар туфайли ёшларнинг турли турдаги таълим муассасаларида ягона умумий таълим даражаси таъминланади. Таълим соҳасининг ҳар қандай таҳлили, таълим ташкилотлари ёки тизимлари фаолиятининг ҳар қандай рейтингини ишлаб чиқиш ҳар доим баҳолашни танлаш билан боғлиқ. Бу таълим сифати параметрларини мустақил категория сифатида ўрганишга ёндашувларни шакллантиришда ҳал қилувчи омил бўлади.

Таълим сифатини ошириш масалаларини ўрганиш, таълим тизимини ривожлантириш имкониятларини излаш билан педагоглар, иқтисодчилар, сиёсатчилар шуғулланади. Сифатли таълим олиш, кадрлар салоҳиятини шакллантиришдан манфаатдорлик янги стандартларни ишлаб чиқишда, сифатни баҳолаш тизимларининг янги механизмларини жорий этишда намоён бўлмоқда [4, Б.46].

Кўпинча таълим хизматларини кўрсатишнинг ҳозирги ҳолати ва қониқиш даражаси тўғрисида тегишли ва ишончли маълумотларни олиш учун мониторинг ўтказилади, талабаларни ўқитиш натижалари, профессор-ўқитувчиларнинг иши, ўқув дастурлари, моддий-техника таъминоти, талаб қилинадиган талаблар, таълим муассасалари сони (мактабгача таълим муассасасидан бошлаб олий маълумот) ва бошқалар.

Бугунги кунда ҳар қайси халқ давлат ва жамиятнинг тараққиёт даражаси, авваламбор унинг инсон капиталига, инсон ривожига бераётган эътибори бу йўлдаги сай-ҳаракатлари билан ўлчанади. Бугунги кунда таълим мазмунига бўлган эътибор ривожланган мамлакатлардаги шарт-шароитларга етиб бормоқда. Шу сабабли таълим сифатини оширишда биргина йўл танлаб эмас, балки бир неча инновацион усулларни кўришимиз лозим. Булар қуйидагилардан иборат:

- таълим сифатини ошириш учун имкониятлар;
- ривожланиш учун тадқиқот объектлари;
- муассасадаги иш муҳити;
- ўқитувчилар фаолиятини баҳолаш ва кузатиш;
- таълим жараёнида мотивация ва рағбатлардан тўғри фойдаланиш.

Биз ушбу усуллардан самарали фойдалана олсакгина таълим тизимимизда ўзгариши яъни олдинга томон ривожланишини кўришимиз мумкин [2, Б.52].

Таълим сифатини назорат қилиш – бу ўқитувчилар томонидан билимларни ўзлаштиришни назорат қилиш, педагогик жамоанинг фаолияти ҳақида бир неча сўз айтиш мумкин. Ўқитувчининг билим даражаси ва шогирдларининг эришган натижалари ўртасида боғлиқлик мавжудлиги исботланган. Шунинг ёдда тутиш керакки, ўқитувчилар ва таълим муассасалари фақат бир элемент ҳисобланади таълим тизими, бу энг муҳимларидан бири бўлиб, ўқувчиларнинг ўқув жараёнидаги ютуқлари бунга боғлиқ

Шу сабабли, таълим сифатини назорат қилиш учун ўқитувчининг иш фаолиятини баҳолаш зарурлигини тушунганда, ушбу элемент ўқув ва таълим ютуқларига оилавий муҳитга ёки ўқувчининг индивидуал хусусиятларига (мойиллик, мотивация, ва бошқалар). Шундай қилиб, сифат бирдан пайдо бўлиши мумкин эмас, деб айтишимиз мумкин, уни режалаштириш керак. Бундай режалаштириш таълим муассасалари фаолиятининг узоқ муддатли йўналишларини ишлаб чиқиш билан боғлиқ.

– Ҳозирги пайтда жаҳоннинг барча таълим тизимида қуйидаги уч таянч тушунча асосида олий таълим сифатига ёндашилади:

- сифатли ўқув ва илмий фаолиятни олиб бориш учун олий таълим муассасаларида яратилган шарт-шароитлар;
- ўқув жараёни;
- сифатни таъминлаш тизимининг амалдаги асосий ҳамда бошланғич нуқтаси ҳисобланган таълим натижаси (қолдиқ билим).

Олий таълим муассасалари ўқув фаолиятининг сифати ўқув жараёнини режалаштириш, уни амалга ошириш, ўқув режа, дастурларининг мазмун-моҳияти билан эмас, балки талабаларнинг олган билимлари, малака ва кўникмалари, мустақил равишда олган билимлари билан боғлиқ таълим натижаси сифати билан белгиланмоқда [3, Б.186].

Таълим сифати ижтимоий категория ҳисобланиб, жамиятда таълим жараёнининг ҳолати ва натижасини ҳамда шахснинг касбий, маиший ва фуқаролик компетентлигининг шаклланиши ҳамда ривожланишини жамият талаби ва эҳтиёжига мос келишини аниқлайди.

Таълим сифати таълим муассасасининг ўқув-тарбиявий фаолиятининг турли қирраларини тавсифловчи кўрсаткичлар мажмуи орқали баҳоланади. Ушбу кўрсаткичларга таълим оловчилар компетентлигининг ривожланишини таъминловчи таълим мазмуни, ўқитиш шакли ва услублари, моддий-техник база, ходимлар таркиби кабилар қиради [4, Б.78].

Олий таълимда таълим сифати таълим моделининг кўрсаткичлари, институционал мақсад ва вазифалари ҳамда таълим тизимининг аниқ стандартлари, таълим муассасалари, ўқув дастурлари ва фанлари билан боғлиқ бўлган кўп қиррали динамик тушунчадир.

Шундай қилиб, мамлакатимиз иқтисодиётининг рақобатбардошлигини оширишда олий таълим сифатининг роли муҳим аҳамият касб этади.

Таълим сифатини таъминлаш ва назорат қилишда унга таъсир этувчи омилларни аниқлаш ва уларни тизимлаштириш муҳим аҳамият касб этади.

Рус олими Е.Л. Попова таълим сифати кўрсаткичларини қуйидаги блокларга ажратади:

- 1) ўқитувчилар таркибининг сифати; 2) ўқув юртининг моддий-техника базаси;
- 3) ўқитувчиларнинг мотивацияси; 4) ўқув дастурларининг сифати;
- 5) талаба сифати; 6) инфраструктура сифати; 7) билим сифати; 8) раҳбариятнинг инновацион фаолияти;
- 9) жараёнли инновацияларнинг жорий этилиши; 10) битирувчиларнинг талабчанлиги;
- 11) меҳнат бозорида битирувчиларнинг рақобатбардошлиги;
- 12) битирувчиларнинг эришган ютуқлари [5, Б.15].

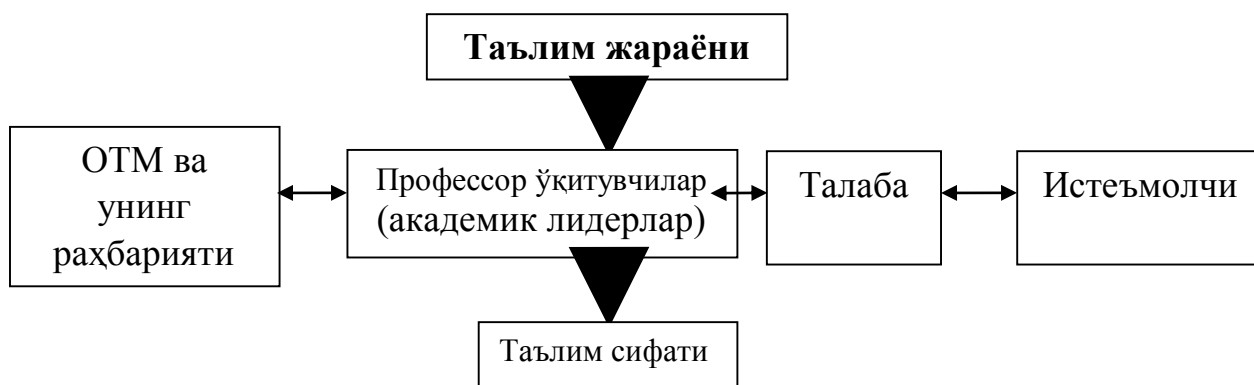
ТЕМПУС лойиҳаси доирасида олиб борилаётган илмий-тадқиқот ишлари натижаларига кўра (ЖизПИ мисолида) таълим сифатига қуйидаги омиллар таъсир этиши аниқланди:

1. Ўқув дастурларининг мазмуни;
2. Профессор-ўқитувчилар таркибининг квалификацияси;
3. Таълим технологияси;
4. Таълим бериш инфратузилмаси (электрон кутубхона компьютер техникаси ва бошқалар).

Тадқиқот ўтказиш давомида шу нарса аён бўлдики, таълим сифатидаги таъсир қилувчи омилларни урта категорияга бўлиб ўрганиш мақсадга мувофиқ, деб ҳисоблаймиз. Таълим сифати фақат таълим жараёнига қатнашувчиларнинг фақат биттасига, масалан, ОТМга боғлиқ эмас. Таълим сифати бошқариладиган ва бошқарилмайдиган мажмуавий омилларга боғлиқ бўлган жараён ҳисобланади. Бошқариладиган омилларни тизимли таҳлил қилишда, фикримизча, таълим жараёнида қатнашадиган ресурслар ва улардан самарали фойдаланишни ўрганиш мақсадга мувофиқдир. Таълим жараёнида қатнашувчиларни қуйидаги тўртта категорияга ажратиш мумкин:

Булар: 1) ОТМ ва унинг раҳбарияти; 2) профессор-ўқитувчилар (академиклидерлар); 3) талабалар; 4) истеъмолчилар [6, Б.9-10].

Таълим жараёнида рақобатбардош кадрларни тайёрлаш учун сифатли таълим амалга оширилиши лозим бўлади. Таълим жараёни қатнашчилари, таълим жараёни ва таълим сифати ўртасидаги боғлиқликни қуйидаги схемада акс эттириш мумкин.

1.1-расм. Таълим жараёни қатнашчилари, таълим жараёни ва таълим сифати

Тизимли ўрганишлар натижасида уларнинг ҳар бирига кирувчи омиллар белгилаб берилган. Ушбу тадқиқотларнинг натижалари 1.1-жадвалда расмийлаштирилган.

Олий таълим муассасалари таълим сифатига таъсир кўрсатувчи омиллар:

Талабага боғлиқ бўлган омиллар	Истеъмолчиларга боғлиқ бўлган омиллар
<p>1. Маънавий баркамол, тарихий маънавий ютуқларимизга ҳурмат билан қарайдиган, ҳар томонлама ривожланган бўлиши.</p> <p>2. Талаба фаоллиги, талабчанлиги ва ўз устида ишлай олиши.</p> <p>3. Фанларни ўзлаштириши, фанлардан берилган топшириқ ларни ўз вақтида бажариши.</p> <p>4. Рейтинг тизими талабларига мувофиқ балл тўплаши.</p> <p>5. Мустақил ўзлаштириши, адабиётлар, манбалар ва маълумотлар устида мустақил ишлай олиши.</p> <p>6. Назарий билимларни тушуниши, анализ ва синтез қила олиши, амалиёт билан боғлай олиши ҳамда ижодий ёндашиши.</p> <p>7. Танлаган мавзулар бўйича илмий мақолалар тайёрлай олиши.</p> <p>8. Инновацион фаолиятда қатнашиши, муаммоларнинг ечими бўйича ишланмалар бажара олиши.</p> <p>9. Битирув малакавий иши ва магистрлик диссертацияларини мустақил бажара олиши, унда амалиёт билан боғлаган ҳолда муаммонинг ечими га доир илмий таклиф ва хулосалар бера олиши.</p> <p>10. Танлаган лойиҳа бўйича (тақдимот)лар тайёрлаб, чиқишлар қила олиши.</p> <p>11. Ахборот коммуникацион технологиялари ва хорижий тилни билиши.</p> <p>12. Жисмонан соғлом бўлиши, соҳаларда маънавий-маърифий фаоллиги.</p>	<p>1. Талабаларга амалий кўникмаларни ҳосил қилишда корхонадаги мавжуд (техникавий ва ҳоказо) имкониятлардан фойдаланиш учун шарт шaroитлар яратиб бериши.</p> <p>2. Амалиётдан тажрибали мутахассисларни талабаларга раҳбар сифатида бириктириб қўйиш.</p> <p>3. Талабаларнинг корхоналарда кейс стади, курс ишлари, БМИ ҳамда лойиҳа ва магистрлик диссертацияларини бажаришлари, уларнинг корxonанинг молиявий хўжалик фаолиятига доир ҳужжатлари билан танишишлари, корхонадаги маҳсулотни ишлаб чиқариш билан боғлиқ технологик жараёнлар, маҳсулотларни сотиш жараёнлари билан танишиши учун шарoит яратиб бериш.</p> <p>4. Корхоналарда талабаларда амалий иш кўникмаларини шакллантириш мақсадида уларга мустақил топшириқлар, вазифалар бериш ва уларни моддий рағбатлантириш.</p> <p>5. Талабаларнинг таълим жараёнида олган назарий билимларини амалиётга татбиқ этишларига амалий ёрдам бериш.</p> <p>6. Профессор-ўқитувчилар ва мустақил тадқиқотчилар учун илмий ишланмалари бўйича тадқиқотлар ўтказишга шарoит яратиб бериш.</p> <p>7. Профессор-ўқитувчиларни ва талабаларни корxonанинг инновацион фаолиятига жалб қилиш.</p> <p>8. Амалиётдаги етук мутахассисларнинг ОТМ даги Таълим дастурлари ва Давлат таълим стандартларини яратишда иштирок қилиши, фикрлар билдириши.</p> <p>9. Битирувчи талабалар (мутахассислар)нинг касбий сифатига талаблар қўйиши, улардан конкурслар асосида ишга қабул қилишлари учун синовлар, тестлар ва аттестациялар ташкил этиши.</p> <p>10. Битирувчиларга карера яратиб бериш.</p> <p>11. Битирувчиларнинг якуний давлат аттестация синовларида, очик эшиклар кунларида, “Битирувчи-2021” тадбирларида иштирок этиши.</p> <p>12. ОТМ моддий-техник базасини кучайтиришда ва такомиллаштиришда ҳамкорлик қилиши ва ҳомийлик қилиш.</p> <p>13. ОТМ профессор-ўқитувчилари ва иқтидорли талабаларини моддий рағбатлантириши.</p> <p>14. Мутахассисларни ишга қабул қилишда танлов шартларини белгилаши, эълон қилиши ва эҳтиёжларни шакллантириши.</p>

ОТМ битирувчилари олган билими ва касбини амалий ҳаётда намоён этиши ва ишлата олишлари учун иш талаб ва эҳтиёжларига мос келадиган сифатли таълимни йўлга қўйиш фақат олий таълим муассасасининг ўзигагина боғлиқ эмас.

Омилларни мажмуавий кўриб чиқиш, улар ўртасидаги иш берувчиларнинг боғлиқлигини ўрганиш ҳамда яхшилаш ва шу каби бошқа йўللари барча омиллардан излаш лозим бўлади. Масалан, ОТМда барча шароитлар, жумладан, аудиториялар замон талабларида жиҳозланган, инновацион технологиялар ва АКТ лардан фойдаланиш учун шароит яратилган, ўқув лабораториялари замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган, аудитория ва аудиториядан ташқаридаги таълим учун шароит барпо қилинган ҳамда катта адабиёт базаларини ва электрон таълимни ўз ичига олган ахборот ресурслари, интернет хизматлари яратилсада, лекин академик лидерлар (профессор-ўқитувчилар) касбий тайёргарлиги, маънавий-эстетик дунёқараши талаб даражасида бўлмаса, таълим сифатида етарли натижа бўлмайди. Ёки бошқа бир ҳолатда ОТМ ва унинг раҳбарияти, академик лидерлар билан боғлиқ бўлган омиллар барчаси талаб даражасида бўлса-ю, таълим олувчи талаба фаол, тиришқоқ, қобилиятли, хотираси кучли ва ўқувли бўлмаса, таълим сифати кам натижа беради.

Худди шунингдек, учта омил ОТМ ва унинг раҳбарияти, академик лидерлар, таълим олувчи талаба талаб даражасида бўлса-да, битирувчи талабага иш берувчи, махсулотимизнинг харидори бўлган истеъмолчилар таълим жараёнида четда қолса ёки етарли даражада иштирок этмаса, таълим сифатига талабларни қўймаса, таълим жараёнида бевосита иштирок этиб, малакавий амалиёт, инновацион фаолият, мустақил илмий-тадқиқотчилик учун шароит яратмаса ва иш берувчининг талабаларига таълим берувчи мослаша олмаса, таълим сифати юқори бўлмайди. Шу боис, юқорида келтирилган барча омиллар бир вақтда ва бир маромда ишлаши таъминланса, кутилган ва халқаро стандартлар талабларига жавоб берадиган таълим сифатига эришилади.

Ушбу омилларнинг бир вақтда амал қилиши орқали таълим сифатини юксак даражага қўтаришни, пухта ва билимли рақобатбардош мутахассис тайёрлашни, бошқача қилиб айтганда, таълим ва тарбия тизимида туб сифат ўзгаришларини содир этишини талаб қилади. Бу ерда ОТМнинг имкониятлари чекланган (чунки ресурслар чекланган) ва билимга бўлган чексиз эҳтиёжлар шароитида таълим жараёни ва унинг сифатли натижасини таъминлаш талаб этилади.

ИҚТИБОСЛАР

1. Иванова Л.А. Замонавий Россияда олий касбий таълимни инновацион ривожлантириш стратегиясида оммавий ахборот воситаларининг таълим майдони: муаммонинг баёни // Педагогик назария, эксперимент, амалиёт / Эд. Т.А. Стефановская. Иркутск: Иркут нашриёти. Инст. малакали ишлайди. Таълим, 2008. С. 215-228.
2. Матвеева М.А. Талабаларнинг касбий тайёргарлигида компьютер технологиялари. // Компьютер ўқитиш дастурлари, Но 11. - М.: 2000. - - Б. 52 – 61
3. Шамова Т.И., Давыденко Т.М. Управление образовательным процессом в адаптивной школе. – М.: Новая школа, 2001. – 384 с.
4. Юлдашева Н.А.Замонавий таълимда интерфаол дарс.-Тошкент: Иқтисодиёт университети нашриёти, 2008.-145 б.
5. Г.Аноркулкова, А. Каримов.Хорижий мамлакатлар таълим тизимининг ўзига хос йўналиши услуб ва таҳлили. Халқ таълими илмий методик журнали. 2017-йил. 3-сон.
6. Кодирова Ф. Педагог кадрларга янги педагогик технологиялар ҳақида. //Тил ва адабиёт таълими. 2001. 4-сон. 9-10-б.

ISSN: 2181-4066
DOI Journal 10.56017/2181-4066

ПЕДАГОГИК ВА ПСИХОЛОГИК ТАДҚИҚОТЛАР

I-ЖИЛД, I-СОН

ПСИХОЛОГИЧЕСКИХ И ПЕДАГОГИЧЕСКИХ
ИССЛЕДОВАНИЙ

ТОМ-I, НОМЕР-I

PEDAGOGICAL AND PSYCHOLOGICAL STUDIES

VOLUME-I, ISSUE-I

«Педагогик ва психологик тадқиқотлар» электрон журнали 2022 йил 22 декабрь куни № 054834-сонли гувоҳнома билан оммавий ахборот воситаси сифатида давлат рўйхатидан ўтказилган.

Муассис: «IMFAKTOR Pages» масъулияти чекланган жамияти.

Таҳририят манзили: 100152, Тошкент шаҳри, Учтепа тумани, “Ватан” МФЙ, Чилонзор 24-мавзеси, 2-уй.

Телефон номер: +99894-410 11 55

Эл. почта: tahririyat@imfaktor.uz

Веб-сайт: www.imfaktor.uz